

LAPPAJÄRVEN KUNTA

Opiskeluhuollon käsikirja: opiskelijan rinnallakulkija

Opiskeluhoitosuunnitelma

Lukiokoulutus

1.8.2023

Hyvök 20.9.2023 § 47

Päivitetty 22.5.2024 § 29

LAPPAJÄRVİ

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (377/2022 13§) velvoittaa koulutuksen järjestäjiä laatimaan opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman. Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 tuli voimaan 30.12.2020.

Laissa säädetään esi- ja perusopetuksessa olevan oppilaan (628/1998) sekä lukiossa (629/1998) ja ammatillisessa koulutuksessa (531/2017) olevan opiskelijan oikeudesta opiskeluhooltoon. Opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

Lain tarkoituksena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta sekä ehkäistä ongelmien syntymistä ja turvata varhainen tuki sitä tarvitseville. Lain tarkoituksena on myös vahvistaa opiskeluhuollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä sekä varmistaa opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus. Tavoitteena on edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Laki painottaa erityisesti yhteisöllisen ja ennaltaehkäisevän työn vahvistamista.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Lisäksi opiskeluhoollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään, ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Opiskeluhoolto on kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden tehtävä. Oppilas- ja opiskeluhooltolain mukaan ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan ensisijaisesti ehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoiltona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoiltoon. Opiskeluhoiltoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Yhteisöllisellä opiskeluhoilolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä ja opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoiltoa toteuttavat kaikki oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevät sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavat viranomaiset ja työntekijät. Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden sekä hyvinvoinnin edistäminen on osa yhteisöllistä toimintakulttuuria.

Yksilökohtaisella opiskeluhoilolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia 1) koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, 2) opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalveluja, 3) monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa. Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa toteutetaan tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja siitä laaditaan opiskeluhoitokertomus. Opiskeluhoillon yksilökohtaisten palvelujen järjestämisessä suositaan varhaisen puuttumisen malleja ja madalletaan eri keinoin opiskelijoiden kynnystä hakea ajoissa tarvitsemaansa tukea tai palveluja. Yksilökohtaisessa opiskeluhoilossa luottamuksellisuus ja tietosuoja ovat olennaisia toiminnan onnistumisen edellytyksiä ja sen eettinen perusta.

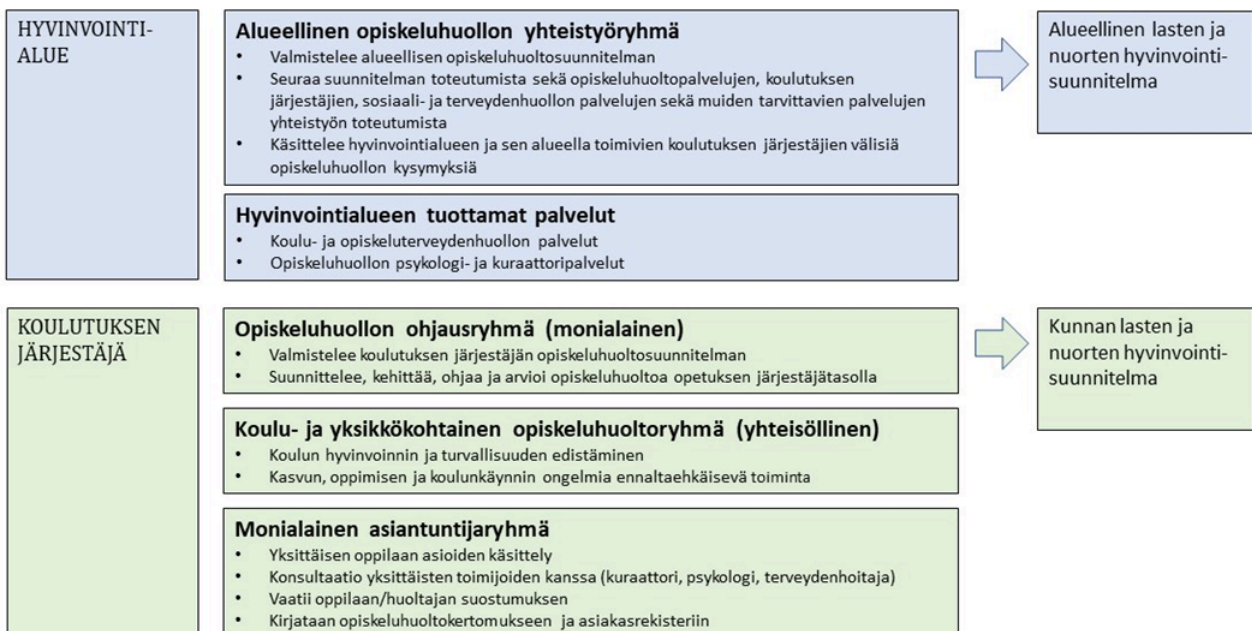
Opetuksen järjestäjä eli tässä tapauksessa Lappajärven kunta voi laatia

- a) yhteisen opiskeluhoitosuunnitelman, joka sisältää eri koulutusmuotojen erityispiirteet tai
- b) erillisen opiskeluhoitosuunnitelman kullekin koulutusmuodolle.

Lappajärvellä 1.8.2023 muutoksessa on tehty erilliset opiskeluhoitosuunnitelmat esi- ja perusopetukselle sekä lukiokoulutukselle, koska kunnassa on vuonna 2022 hyväksytty erilliset opiskeluhoitosuunnitelmat näille koulutusmuodoille. Opiskeluhoitosuunnitelmille on yhteistä yhteenvetotaulukko opiskeluyksiköiden tarpeista ja resursseista sekä yhteenvetotaulukko opiskeluhoiton resursseista (liite). Lukiokoulutuksen opiskeluhoitosuunnitelman laadinnassa on hyödynnetty Etelä-Pohjanmaan yhteistä maakunnallista ohjeistusta. Laadittaessa opiskeluhoitosuunnitelmaa on samalla kirjattava, milloin on päivitetty suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimintasuunnitelma äkillisissä kriiseissä sekä vaara- ja uhkatilanteissa. Opetushallitus (OPH-4610-2022) on antanut määräyksen lukion opetussuunnitelman perusteiden muuttamisesta; määräys on astunut voimaan 1.8.2023. Tämä lukiokoulutuksen opiskeluhoitosuunnitelma on päivitetty vastaamaan uutta valtakunnallista opetussuunnitelmaa.

Opiskeluhoitolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa koulu yhteisössä. Opiskelijalla on oikeus saada maksutta opiskeluhoito, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhoitotyössä otetaan huomioon lapsen/nuoren edun ensisijaisuus.

OPISKELUHOITON RAKENNE

Toteuttaminen

Opiskeluhoiltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoilto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoilto on kaikkien koulu yhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus opiskeluhoiltopalveluihin, joita ovat opiskeluterveydenhoilto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhoiltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoillon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhoillon ohjausryhmä.

Opiskeluhoillon suunnittelu ja tiedottaminen

Lukion henkilöstö, opiskelijat ja huoltajat osallistetaan opiskeluhoillon suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin:

- Yhteisöllinen opiskeluhoilto ryhmä vastaa suunnitelman päivittämisestä ja se saatetaan koko opettajakunnan tietoon sekä opiskeluhoiltohenkilöstölle.
- Opiskeluhoilto suunnitelma käydään läpi opiskelijakunnan hallituksen kanssa ja muutetaan tarvittaessa; suunnitelma lähetetään myös huoltajille kommentoimista varten ennen sen hyväksymistä.
- Opiskelijat osallistetaan
 - o koulun toiminnan arviointiin, lukuvuosisuunnitelman ja järjestyssääntöjen laatimiseen
 - o kouluruokailun, koulun tilojen ja piha-alueiden suunnitteluun ja kehittämiseen
 - o yhteisen tekemisen suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä yhteenkuuluvuuden tunteen luomiseen
 - o tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen
- Opiskelijakunnan hallitus toimii yhtenä kanavana opiskelijoiden mielipiteen esille tuomiseksi. Myös lukion opiskelijatiimit osallistuvat koko koulun kehittämiseen.
- Yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhoillon periaatteista ja menettelytavoista tiedotetaan opiskelijoita, huoltajia ja yhteistyötahoja Wilman kautta ja vanhempainilloissa; alkaville opiskelijoille ja heidän huoltajilleen jaetaan aina syyslukukauden alussa tiedote lukio-opiskelusta. Tiedote kuten muutkin kouluun ja opiskeluun liittyvät ohjeet jne. löytyvät geolukion pedanet-sivuilta.
- Opiskeluhoilto suunnitelma on kaikkien saatavilla lukion pedanet-nettisivujen kautta.
- Suunnitelman ajantasaisuus tarkistetaan (kevät) ja se päivitetään lukuvuosisuunnitelman teon yhteydessä (syksy) tarvittaessa.

Arvio opiskeluhoillon kokonaistarpeesta

Lappajärvellä opiskeluhoillon kokonaistarpeen selvittämiseksi käytetään maakunnallisia lomakkeita. Opiskelu yksiköt voivat kirjata opiskeluhoillon tarpeen lomakkeeseen keväällä (LOMAKE B). Opiskeluhoillon ohjausryhmä kokoaa opiskeluyksiköiden tarpeet ja resurssit yhteenvetotaulukkoon (LOMAKE A). Tiedot ilmoitetaan henkilötyövuosina (HTV).

Liite 1 (LOMAKE A): yhteenvetotaulukko opiskeluhoillon resurssista ja niiden tarpeesta.

Liite 2 (LOMAKE B): lomake, jolla kootaan tarvittavat tiedot opiskeluhoillon tarpeesta yksikkökohtaisesti (esiopetus, perusopetus, perusopetukseen valmistava opetus, lukiokoulutus). Lomakkeita B ei ole täytetty Lappajärvellä vaan koulut on koottu lomakkeen A yhteenvetotaulukkoon.

Arvio käytettävissä olevista opiskeluhoiltopalveluista

Lomake A; liite

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria ja sen kehittäminen edellyttää johtamista. Oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu oppilas- ja opiskelijahuoltolain 6 §:n (opetussuunnitelman mukainen ja opetuksen järjestäjän opiskeluhoolto) mukaisesti yhteisöllisen työn kokonaisuuteen.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto tarkoittaa toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen, turvallisen ja esteettömän oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja oppimista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Koulun henkilökunnalla on ensisijainen vastuu koulu yhteisön hyvinvoinnista.

Tavoitteet

- Koulu yhteisön ja opiskelijaryhmien hyvinvoinnin seuraaminen, arvioiminen ja kehittäminen
- Koulu ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä huolehtiminen (koulurakennus, -tilat ja – välineet)

Tehtävät

- Hyvinvointiin liittyvien koko koulu yhteisöä koskevien tavoitteiden asettaminen, konkreettisten toimien suunnittelu, toteutumisen seuranta ja arviointi yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa
- Toimenpiteet oppilaiden osallisuuden lisäämiseksi
- Koulun kiinnittymisen toimenpiteet yhteisötasolla
- Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen tulee ottaa huomioon kaikessa yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä.

Yhteisöllinen koulukohtainen opiskeluhooltoryhmä käsittelee esimerkiksi seuraavia asioita:

- Järjestyssääntöjen valmistelu ja päivittäminen
- Miten lakien edellyttämää opiskeluhoolltoa toteutetaan (kasvatukselliset ja kurinpidolliset keinot ja niiden seuranta PoL 35, 36)
- Toimintatavat koulu ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa (koulurakennus, opetustilat ja – välineet, eri oppimisympäristöt, välitunnit)
- Poissaolojen seuranta, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen
- Koulun ulkopuolisten, hyvinvointia edistävien tahojen kanssa tehtävän yhteistyön menettelytavat
- Nivelvaiheiden vastuut ja toimintatavat koulun tasolla
- Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus
- Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen
- Turvallisuutta koskevat ohjeet
- Kouluterveyskyselyn tulosten läpikäynti
- Opiskeluhoollon TEA-viisari
- Lukuvuoden yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnitelma on osana lukion lukuvuosisuunnitelmaa
- Geolukiolta löytyy tarkempi suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä (Lops 2019 liite), jossa käydään lävitse menettelytavat kurinpidossa, tavaroiden tarkastamisessa ja haltuunotossa.

Yhteisöllisen opiskelijahuollon ohjeistuksia:

Ruokailu: opetuksen osallistuva on oikeutettu maksuttomaan ruokailuun. Lappajärven geolukiossa noudatetaan kouluruokasuosituksia. Opiskelijat pääsevät ruokailun suunnitteluun mukaan vuosittain. Ruokalista on nähtävillä kunnan nettisivuilla ja ilmoitustaululla. Kouluruokailuun osallistumista seurataan säännöllisesti. Kun havaitaan, että opiskelija ei käy koululounaalla, asia otetaan opiskelijan kanssa puheeksi (ryhmänohjaaja) ja tarvittaessa hänet ohjataan eteenpäin opiskeluhoolltohenkilöstölle (terveydenhoitaja tai kuraattori).

- Ruokailutilan pitäisi olla siisti ja viihtyisä sekä ruokailutilanteen rauhallinen ja kiireetön. Uuden hirsikoulun ruokala täyttää erinomaisesti edellä olevat kriteerit. Ruokailutaukoon tulee varata riittävästi aikaa, jotta oppilaat ehtivät myös välitunnille. Lukiossa ruokailuvälitunnin pituus on 30 minuuttia. Ruokailu on tärkeä myös sosiaalisena tilanteena. Juhla-aterioilla ruokailuun varataan enemmän aikaa.

- Hyvät ruokailutavat
 - o Lukion ja koko koulukeskuksen säännöissä ruokala on **kännykkävapaata aluetta**. Opiskelijat eivät käytä kännyköitä ruokailun aikana. Myös pipot/lippikset ja ulkovaatteet riisutaan ruokailuun tultaessa. Ruokalasta poistutaan heti kun ruoka on syöty.
 - o Ruokailussa kiinnitetään huomiota siihen, että **kaikki otettu ruoka syödään**. Pyritään maistamaan kaikkia ruokia ja välttämään ruuan jättämistä. **Annosteltavissa ruoissa noudatetaan rajoituksia määrän suhteen, jotta kaikille riittäisi ruokaa.**
 - o Ruokailun jälkeen astiat viedään rauhallisesti pois. Lopuksi kiitetään keittiöhenkilökuntaa.
- Ruokailutilanteen ohjeita:
 - o Syömme rauhallisesti.
 - o Käytämme ääntä ruokalassa maltillisesti.
 - o Odotamme omaa vuoroamme.
 - o Otamme ruokaa vain sen verran kuin jaksamme syödä.
 - o Pyrimme syömään lautasmallin mukaan kaikkia aterian osia.
 - o Pidämme ruokasalin siistinä.
 - o Lajittelemme aterimet ja lautaset niiden omille paikoilleen ruokailun jälkeen. Lautanen tyhjennetään ennen palautusta huolellisesti.
 - o Raitis ilma ruokailun jälkeen tekee hyvää.

Välitunnit: Lappajärven Geolukion opiskelijat voivat viettää välitunnit haluamassaan paikassa. Välituntiviihtyvyyttä on pyritty lisäämään välituntitoimintaa kehittämällä. Geolukiassa on esim. käytettävissä erilaisia pelejä, kuten biljardi tai ilmakiekko. Satunnaisesti lukiossa on myös välituntirentoutusta/taukoliikuntaa.

Koulukyyditys: Koulukyydit lukiolaisille Lappajärven alueella toimivat yhdessä kunnan perusopetuksen kuljetusten kanssa. Koulukyyditys järjestetään kahdella pääreitillä Lappajärven itä - ja länsipuolella. Aamuisin autot tuovat opiskelijat kouluun kahdeksaksi ja yhdeksäksi. Iltapäivällä paluukuljetus lähtee koulun pysäkiltä kello 13.05,14.05 ja 15.05. Vuonna 2021 lukion aloittaneet ovat oikeutettuja maksuttomaan koulukyytiin yli 7 km matkoilla. Lukio tiedottaa koulukyytijärjestelyistä erikseen eri ikäryhmiä. Lukiolaisille ei tarvitse järjestää valvontaa odotusajaksi, he voivat poistua koulun alueelta myös vapaatuntiansa aikana. He voivat odottaa kyydityksiä lukion tiloissa.

- Lukio seuraa koulu- tai siirtymämatkoilla tapahtuneita tapaturmia; rehtori pitää niistä kirjaa erillisessä opiskeluhuollon seurantataulukossa, josta tehdään lukuvuosittain yhteenveto

Parkkipaikka: Omilla kulkuneuvoilla kulkeville lukiolaisille on varattu pysäköintipaikat koulukeskuksen Geolukion puolen piha-alueella.

Tiedotus: Geolukion pääasiallinen tiedotuskanava ulospäin on lukion pedanet-sivut. Geolukiolla tehdään syksyisin tiedotuslehti, joka on luettavissa Geolukion pedanet-sivuilla. Koulutyötä koskeva tiedottaminen hoidetaan pääosin Wilman kautta.

Koulutukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen:

Lukio-opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Opiskelijan on myös suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (Lukiolaki 629/1998 25 §.)

Opiskelijalla on mahdollista olla hyväksyttävän syyn takia poissa koulusta. Kurssin opettaja pitää tilastoa poissaoloista Wilman kautta. Hyväksyttäviä syitä olla poissa koulussa ja hakea lupaa poissaoloon ovat mm. sairaus ja lääkärissä käynti, myös esim. autokoulun tutkinnot. Hyväksyttäviä syitä eivät ole autokoulutunnit tai ostosreissut. Opiskelija on velvollinen selvittämään poissaolonsa syyn luotettavalla tavalla (esim. lääkärin tai terveydenhoitajan todistus) – erityisesti pitkissä sairauspoissaoloissa. Samasta sairaudesta 3 päivän poissaolon hyväksyy ryhmänohjaaja joko 3 päivää perätysten tai esim. viikon aikana samasta syystä; yli 3 päivän sairauksista opiskelijan on hankittava opiskeluterveydenhoitajan tai lääkärin sairaustodistus, joka toimitetaan lukiolle. Alaikäisen opiskelijan poissaolon selvittää hänen huoltajansa mahdollisimman nopeasti Wilman kautta. Kurssin opettaja voi katsoa kurssin keskeytetyksi ja kurssi jätetään arvostelematta, mikäli poissaolojen määrä häiritsee opiskelua. Lukiokoulutuksessa pitää osallistua opetukseen; osa arviointia on tuntiaktiivisuus jne. Opettaja voi laittaa opiskelijan pois opetuksestaan, jos poissaoloja on niin paljon, että voidaan katsoa, että opinnot eivät etene ja opiskelija ei osallistu opetukseen - opintojen keskeyttämisen arviointikohta on, kun poissaoloja on tullut yhteen opintojaksoon 8 tuntia.

Koulun yhteiset tapahtumat ovat koulun oppitunteja, vaikka opiskelijalla ei olisi siihen aikaan oppituntia, ja niille on osallistumisvelvollisuus. Kahdesta luvattomasta poissaolosta saa seurata rehtorin työskentelyä sovitun ajan, ja useammasta tulee merkintä rankaisupäiväkirjaan.

Poissaoloihin on pyydettävä etukäteen lupa ryhmänohjaajalta tai rehtorilta, tai huoltajan / opiskelijan on ilmoitettava koululle, jos tilanne on äkillinen. Ryhmänohjaaja antaa luvan poissaoloon 1-3 päiväksi ja rehtori yli 3 päivän poissaoloihin. Poissaolomakkeet löytyvät Wilmasta. Yksittäiseltä tunnilta poissaoloon tulee pyytää lupa kyseisen tunnin opettajalta. Opiskelija on kuitenkin velvollinen korvaamaan menetetyt työt opettajien kanssa sovitulla tavalla. Opiskelijoita, jotka edustavat koulua esim. kulttuuri- tai urheilukilpailussa, ei katsota poissaolleiksi, mutta menetetyt työt korvausvelvollisuus koskee heitäkin.

Mikäli opiskelija on pois hyväksyttävästä syystä ja suorittaa korvaavat tehtävät, poissaolo ei vaikuta alentavasti hänen arvosanaansa. Selvittämättömät ja asiattomat ("nukuin pommiin") poissaolot voivat alentaa opintojakson arvostelua tai opintojakson suorittaminen keskeytyy; korvaavat tehtävät kuuluu hoitaa myös näiltä poissaolotunneilta.

Ryhmänohjaajat seuraavat ryhmänsä opiskelijoiden poissaoloja. Poissaolojen käsittely on lukiossa seuraava:

- Ensimmäinen palaveri rehtorin ja ro:n kanssa 50 poissaolotunnin jälkeen; palaverista tehdään Wilmaan muistio, joka näkyy rehtorille, ryhmänohjaajalle ja opinto-ohjaajalle; palaverissa suositellaan opiskelijalle käyntiä kuraattorilla
- Toinen palaveri pidetään, kun edellisten jälkeen on tullut 30 poissaolotuntia. Tämä palaveri on yksilöllinen opiskelijahuoltopalaveri, johon kutsutaan opiskelija ja huoltajat (velvoittavana kutsuna); opiskelijalta ja/ tai huoltajalta pyydetään kirjallinen suostumus. Palaveriin mukaan pyydetään opiskeluhuollosta kuraattori ja/ tai terveydenhoitaja tarpeen mukaan; aina läsnä on rehtori, ryhmänohjaaja sekä opinto-ohjaaja.
- Näiden jälkeen seuraava toimenpide on lastensuojeluilmoitus (seuraavat 30 h). Jos opiskelija on täyttänyt 18 vuotta, opintojaksolta voi saada hylätyn mikäli poissaoloja on enemmän kuin 5 eikä niitä ole korvattu. Vaihtoehtoisesti opettaja voi arvioida opintojen keskeytyneen ja poistaa opiskelijan opintojaksolta.

Tarvittaessa eli pitkien poissaolojen yhteydessä ryhmänohjaaja välittää niistä tiedon opinto-ohjaajalle. Opinto-ohjaaja selvittää poissaolojen syyn ja tarvittavat jatkotoimenpiteet; opiskelija ohjataan joko kuraattorille tai terveydenhoitajalle. Jos opiskelijalle tulee kymmenen luvaton poissaoloa yhden jakson aikana, niihin puututaan heti ja opiskelijan kanssa järjestetään yksilökohtainen opiskeluhuollon palaveri. Näistäkin seurantavastuu on ryhmänohjaajalla, joka välittää tiedon opinto-ohjaajalle ja rehtorille.

Opinto-ohjaaja seuraa opintojen keskeyttämisen syitä, jotka hän tuo opiskelijahuoltoryhmän tietoon.

Yhteistyö oppilaitoksen ja opiskelijoiden huoltajien kanssa

Lukiolain (714/2018) 31 § edellyttää, että nuorten lukiokoulutuksessa tehdään yhteistyötä kotien kanssa. Yhteistyön lähtökohdaksi on avoin ja yhdenvertainen vuorovaikutus sekä keskinäinen kunnioitus. Aktiivinen yhteistyö tukee opiskelijan oppimisen edellytyksiä, tervettä kehitystä ja hyvinvointia. Yhteistyö vahvistaa opiskelijoiden ja huoltajien osallisuutta sekä oppilaitosyhteisön hyvinvointia, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Yhteistyö huoltajien ja kotien kanssa kuuluu lukion toimintakulttuuriin, ja se jatkuu säännöllisenä opiskelijan koko lukio-opiskelun ajan (Lukion opetussuunnitelma 2019).

Lukio tukee yhteistyössä huoltajien kanssa opiskelijan edellytyksiä opiskeluun sekä opiskelijan terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Yhteistyön tarkoituksena on edistää myös opiskelijoiden, huoltajien ja kotien osallisuutta sekä oppilaitosyhteisön yhteisöllisyyttä. Kodin ja koulun välinen yhteistyö järjestetään niin, että opiskelija saa tukea sekä opiskeluun että hyvinvointiin koskeviin kysymyksiin ja mahdollisiin ongelmiin. Koulun käyttämiä tyypillisiä yhteistyömuotoja ovat Wilma-ohjelma, jokaiselle ikäluokalle järjestetyt vanhempainillat, koteihin lähetettävät tiedotuslehdet, lukion peda.net-sivut (www.peda.net/lappajarvi/lukio), koulun perinnetilaisuudet, kuten vanhojen tanssit, sekä leirikoulut ja muut vastaavat yhteiset projektit.

Lukion Wilma-sivustoa sekä peda.net-sivustoa käytetään niin huoltajille kuin opiskelijoillekin tiedottamiseen. Peda.net-sivustolta löytyvät niin koulun ja henkilökunnan yhteystiedot kuin ajankohtaiset asiatkin. Siellä on

linkit opetussuunnitelmaan ja valintaoppaaseen. Jokaista lukuvuotta koskevat tiedot kuten kurssitarjotin, kiertotuntikaavio, oppikirjat ja lukujärjestykset sekä päättöviikot päivitetään tarvittaessa, vähintään kerran lukukaudessa. Peda.net-sivuston kautta huoltajat voivat tutustua myös opiskeluohjeeseen ja kurssien arvosteluun.

Jokaisen aloittavan lukiolaisen kotiin toimitetaan syksyllä tiedote, jossa kerrotaan keskeisiä asioita koulun käytänteistä, kuten jaksotodistuksesta, koeviikosta, ja muista säännöistä; lukiossa opiskeluohje. Tämä tiedote toimitetaan ennen syksyn vanhempainiltaa. Jokaiselle vuositasolle järjestetään vanhempainilta: alkavien vanhempainillassa teema on lukion aloittaminen ja opiskelu lukiossa, jatkavien vanhempainilta keskittyy yhteisiin projekteihin (leirikoulu) ja viimeisen lukiovuoden valintoihin sekä yo-kirjoituksiin, päättävien vanhempainillassa syyslukukauden lopulla käydään läpi ylioppilaskirjoituksia ja jatko-opintoja. Tarvittaessa käydään läpi myös ajankohtaisia asioita. Vanhempainillat voidaan toteuttaa joko lähi- tai etätapaisina.

Opiskelijoiden opintomenestyksestä kodit saavat tietoa jaksoarvosteluista, jotka huoltajat näkevät Wilmasta. Toisen vuositason opiskelijoiden 2. jakson jaksotodistus lähetetään kotiin huoltajien osoitteella. Jaksotodistuksen ohessa lähetettävässä kirjeessä mainitaan erikseen, jos on jotain erityistä, mikä huoltajien pitäisi tietää. Jaksotodistus tulee palauttaa ryhmänohjaajalle allekirjoitettuna tai ilmoittaa Wilma-viestillä, että jaksotodistuksen on nähnyt. Ensimmäisen vuositason opiskelijoiden huoltajat vahvistavat Wilma-viestillä marraskuun lopussa nähneensä opiskelijansa ensimmäisen ja toisen jakson arvosanat Wilmasta. Ensimmäisen vuositason opiskelijoiden jaksotodistukset lähetetään lisäksi viidennen jakson jälkeen huoltajille postitse.

Lukiosta otetaan yhteyttä kotiin yleensä opintojen etenemättömyyden, poissaolojen, päihteiden, terveysongelmien tai muiden syiden takia. Kotien kanssa sovitaan myös ylioppilaskirjoituksiin liittyvistä erityisjärjestelyistä (esim. lukilausunnot). Alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden kohdalla ryhmänohjaaja soittaa kotiin ja keskustelee huoltajien kanssa. 18 vuotta täyttäneiden kanssa ryhmänohjaaja ensin keskustelee ja sopii soitosta kotiin. Jos opiskelija ei anna lupaa yhteydenottoon, hänet ohjataan rehtorin luokse, joka soittaa opiskelijan ollessa läsnä huoltajalle. Opiskelijan kotiin voi ottaa yhteyttä ryhmänohjaajan ja rehtorin lisäksi opinto-ohjaaja, terveydenhoitaja tai koulukuraattori. Tarvittaessa voidaan sopia tapaaminen koululla. Yleensä mukana on myös opiskelija.

Kodit voivat olla yhteydessä opintoihin liittyvissä ongelmissa joko opiskelijan ryhmänohjaajaan, aineenopettajaan, opinto-ohjaajaan tai rehtoriin. Terveysteen ja sosiaalisiin asioihin liittyvissä ongelmissa on hyvä ottaa yhteyttä terveydenhoitajaan tai koulukuraattoriin. Mikäli huoltajat eivät ole yhteistyöhaluisia/-kykyisiä, tulee alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden asiat viedä asiaan kuuluvalla viranomaiselle. Neuvoja jatkotoimenpiteistä antaa rehtori tai koulukuraattori. Lukion yhteystiedot löytyvät tiedotteesta tai lukion nettisivuilta (www.peda.net/lappajarvi/lukio).

Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoillon toteuttamiseen

Oppilaat, huoltajat, opetustoimen henkilöstö ja opiskeluhoitopalvelujen ovat osa yhteisöllistä opiskeluhoiltoa. Opiskeluhoiltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoiltona. Opiskeluhoitotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen opiskelijaan ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Opiskeluhoitosuunnitelma on nähtävillä lukion kotisivulla. Koulujen yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä käsitellään opiskeluhoitosuunnitelmaa vuosittain. Opiskelijoilla, huoltajilla, opetustoimen ja opiskeluhoillon henkilöstöllä on mahdollisuus kommentoida opiskeluhoitosuunnitelmaa.

Koulussa opiskeluhoito on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä opiskelijoiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä opiskeluhoillossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Oppilaiden osallisuuden edistäminen on opetuksen järjestäjän tehtävä. Opiskeluhoito luo kouluyhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä muut kunnan lasten ja nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta koskevat linjaukset otetaan huomioon valmisteltaessa opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmaa.

Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Yhteisöllisen työn suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä. Opiskeluhooltoryhmä koordinoi yhteisöllisen työn kokonaisuutta oppilaitoksessa ja osallistuu osaltaan sen toteuttamiseen.

Lain mukaan oppilaitoksen henkilöstö sekä kaikki muut opiskelijoiden kanssa työskentelevät ml. opiskeluhoollon kuraattorit, psykologit, terveydenhoitajat ja lääkärit osallistuvat yhteisölliseen opiskeluhooltotyöhön oman työtehtävänsä ja opiskeluhooltosuunnitelman mukaisesti.

Nivelvaiheiden vastuut ja toimintatavat löytyvät uudesta opetussuunnitelmasta, pedanet lops 2019 ohjaussuunnitelma.

Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus (erillinen liite).

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

- Erillisessä liitteessä on toimenpideohjelma päihdeasioissa; näistä asioista on myös lukion järjestyssäännöissä sekä erillisessä taulukossa kurinpitotoimenpiteistä, myös lukion opetussuunnitelman liitteenä on suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä.

Hyvinvointi ja opiskelijoiden jaksamista tuetaan mm. seuraavin toimenpitein

- Säännölliset tapaamiset ryhmänohjaajan ja opinto-ohjaajan kanssa; tarvittaessa eteenpäinohjaus kuraattorille tai terveydenhoitajalle.
- Koulun ulkopuolinen vapaa-ajantoiminta
- Tiimityöskentely eli opiskelijoista muodostetut tiimit (Hyvinvointi, Tapahtuma, Tila ja Markkinointi -tiimit)

Opiskeluhooltoryhmää johtaa rehtori ja sen jäsenet ovat

- lukion rehtori
- opinto-ohjaaja
- kuraattori
- kouluterveydenhoitaja
- tarvittaessa ryhmänohjaajat
- opiskelijakunnan hallituksesta kutsutaan jäsen koko lukuvuoden suunnittelukokoukseen sekä lukuvuoden arviointikokoukseen
- Yhteisöllisen opiskeluhoollon asioita käsitellään tarvittaessa myös opettajainkokouksissa ja opiskelijoiden kanssa pidettävissä jaksopalavereissa.
 - o Opiskelijoiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen tulee ottaa huomioon kaikessa yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä.
 - o Ryhmään kutsutaan tarvittaessa muita nuorten hyvinvointia edistäviä viranomaisia ja toimijoita.

Kokoontuminen ja kirjaaminen

- Opiskeluhooltoryhmä kokoontuu 3-5 kertaa. Koollekutsujana toimii ryhmän puheenjohtaja.
- Lukuvuoden aloittaa suunnittelukokous ja päättää arviointikokous; lisäksi pidetään vähintään 3 muuta kokousta lukuvuoden aikana vaihtelevalla kokoonpanolla.
- Kokouksista kirjoitetaan muistiot (käytetään omavalvonnassa).

Yksilöllinen opiskeluhooltotyö

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa

seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea.

Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Tavoitteet

- Seurata ja edistää opiskelijan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista
- Varhaisen tuen turvaaminen, ongelmien ehkäiseminen ja ratkaiseminen
- Yksittäisen opiskelijan tuen ja opiskeluhoillon tarpeen selvittäminen ja siihen liittyvä monialainen opiskeluhoito.

Oppimisen tuki

- Yksilöllisessä opiskeluhoiltotyössä voidaan tarvittaessa käsitellä myös oppimisen tukeen liittyviä asioita, joita ovat mm.
 - o tukitoimet oppitunneilla
 - o kokeiden järjestämisen käytännöt ja erityisjärjestelyt
 - o arviointiin vaikuttavat vaikeudet osaamisen osoittamisessa
 - o ylioppilaskirjoituksiin liittyvät erityisjärjestelyhakemukset

Tehtävät

- Yksilökohtaisen opiskeluhoillon järjestäminen nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisen tuen toteuttamiseksi
- Annetaan oppilaille koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa

Yksilökohtainen opiskeluhoiltotyö voidaan aloittaa esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Oppilaan opetusta järjestettäessä käy ilmi, että oppilaan tilanne (koulunkäynti, oppimisen tuki, perhetilanne, vapaa-aika) vaatii monialaista työskentelyä
- Erityisiin opetusjärjestelyihin siirryttäessä
- Kurinpitörangaistuksen tai opetuksen osallistumisen epäämisen yhteydessä
- Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestämiseksi koulussa
- Kouluterveydenhuollon laajojen terveystarkastusten perusteella
- Koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden (nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido tai poliisi) aloitteesta

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 16 §:

- Jos oppilaitoksen tai opiskeluhoillon työntekijä arvioi, että opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoillon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhoillon terveydenhoitajaan tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.
- Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä 15 §:n 1 momentissa säädettyssä määräajassa. Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto tässä pykälässä säädetystä yhteydenotosta, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpano

- Kootaan tapauskohtaisesti ja harkinnanvaraisesti
- Ryhmä voi koostua esimerkiksi seuraavista työntekijöistä: terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja oppijan ryhmäohjaaja tai keskeinen opettaja. Myös rehtori voi olla jäsenenä. Jokaisella jäsenellä on tietojen suhteen hyväksikäyttökielto.
- Ryhmä nimeää vastuuhenkilön, jolla on kirjaamisvelvoite.
- Ryhmän puheenjohtaja vastaa, että asian käsittely kirjataan oppilaan yksilölliseen opiskeluhooltokertomukseen ja että se säilytetään lain vaatimalla tavalla opiskeluhooltorekisterissä.
- Toiminta ja nimeäminen edellyttävät kaikin osin oppilaan tai huoltajan suostumusta.

Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon ohjaamiseksi tarvitaan opiskelijan oma suostumus. Opiskelija voi myös hakeutua palveluihin itse tai läheisen ohjaamana. Huoltaja ei voi kieltää lastaan käyttämästä tai saamasta opiskeluhoollon palveluja. Jos opiskelija kieltäytyy hänelle tarjotuista opiskeluhoollon palveluista tai arvioidaan, että hänen tilanteensa vaatii tukea, tulee asiasta tehdä lastensuojeluilmoitus alle 18-vuotiaan kotikunnan sosiaalitoimeen. Suostumus on voimassa lukuvuoden kerrallaan tai kunnes asia on ratkennut.

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti ja harkinnanvaraisesti. Sen toiminta ja nimeäminen edellyttävät opiskelijan tai huoltajan suostumusta. Ryhmä voi koostua esimerkiksi seuraavista työntekijöistä: terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja opiskelijan ryhmäohjaaja tai keskeinen opettaja. Myös rehtori voi olla jäsenenä, mutta hänellä on tietojen suhteen hyväksikäyttökielto. Ryhmä nimeää vastuuhenkilön, jolla on kirjaamisvelvoite. Ryhmän puheenjohtaja vastaa, että asian käsittely kirjataan opiskelijan yksilölliseen opiskeluhooltokertomukseen ja että se säilytetään lain vaatimalla tavalla opiskeluhooltorekisterissä.

Pedagoginen tuki:

Lukiolain 28 §:n (tukitoimet) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta ja muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä. Tuen tarvetta tulee arvioida opintojen alussa sekä säännöllisesti opintojen edetessä. Tukitoimet kirjataan opiskelijan pyynnöstä opiskelijan henkilökohtaiseen oppimissuunnitelmaan.

Kokoontuminen, kirjaaminen, salassapito ja tiedonsiirto

Monialainen asiantuntijaryhmä

- Kokoontuu tarvittaessa
- Opiskeluhoolto perustuu aina oppilaan ja huoltajien suostumukseen, joten esimerkiksi asiantuntijaryhmän kokoontumisesta tiedotetaan aina huoltajille

Kirjaukset

- Tehdään opiskeluhooltokertomusten rekisteriin. Tiedot tallennetaan aikajärjestyksessä.
- Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenet kirjaavat lisäksi omiin rekistereihinsä, kuten lait edellyttävät (esimerkiksi kuraattorit omaan asiakasrekisteriinsä, kouluterveydenhoitajat ja psykologit potilaskertomukseen)

Salassapito

- Opiskeluhooltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä (Julkl 24 § 1 mom. 30 kohta).
- Oppilaitoksen henkilöstö, opiskeluhoolltopalveluja toteuttavat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt taikka niiden toimeksiannosta tai muutoin niiden lukuun opiskeluhoollon toimenpiteisiin osallistuvat ammattihenkilöt, opetusharjoittelua suorittavat ja muut opetuksen tai yksilökohtaisen opiskeluhoollon toteutukseen osallistuvat henkilöt taikka opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet eivät saa antaa sivullisille yksilökohtaisen opiskeluhoollon asiakirjoihin sisältyviä tai muuten tietoonsa saamia yksittäistä opiskelijaa koskevia salassa pidettäviä tietoja, jos siihen ei ole:
 1. asianomaisen henkilön tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen laillisen edustajansa kirjallista, yksilöityä suostumusta; taikka

2. tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 22§).

- Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 23§).

Tiedonsiirto

- Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan taikka hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumus siihen, että uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhuollon jatkuvuuden kannalta.

Tarvittavan opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Jos opiskelijan osallistuminen opetukseen evätään opiskelijan uhkaavan tai väkivaltaisen tai toisen opiskelijan tai muun henkilön turvallisuutta vaarantavan käytöksen vuoksi, häneltä voidaan evätä opetus jäljellä olevan koulupäivän ajaksi. Opetuksen epääminen on mahdollista myös, jos opiskelijan häiritsevä käyttäytyminen vaikeuttaa kohtuuttomasti opetusta. Jäljellä olevan koulupäivän lisäksi myös seuraava koulupäivä voidaan evätä opiskelijalta perustellusta syystä, jos opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa sen suunnitteluun, miten opiskelijan turvallinen paluu takaisin opetukseen toteutetaan.

Tarvittaessa koulun toimesta otetaan yhteyttä koulun opiskeluhuollon palveluihin opetuksen epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen sekä kurinpitotoimen yhteydessä

Oppilaan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin (kouluterveydenhuolto, kuraattori- ja psykologipalvelut)

Opiskeluhoito on nuoren, opettajan ja koko yhteisön tukemista. Opiskeluhoito on arjen jokapäiväistä, opiskelijan edunmukaista huolenpitoa. Opiskeluhoitotyön lähtökohtana on koko kouluyhteisöä tukeva monialainen ennaltaehkäisevä toiminta. Sen perustana on lapsen, oppilaan ja opiskelijan sekä huoltajien osallistaminen yhteistyöhön.

Opiskelijalla on oikeus halutessaan yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon. Yksilökohtainen opiskeluhoito on tarkoitettu opiskelijan tueksi. Sillä tuetaan tarvittaessa myös huoltajia ja muita opiskelijan huolenpidosta ja kasvatuksesta vastaavia aikuisia heidän kasvatustyössään.

Yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon sisältyvät yksittäiselle opiskelijalle annettavat kuraattorin, psykologin sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut. Palveluja tarjotaan oppilaille ja huoltajille siten, että ne ovat helposti saataville. Palvelut järjestetään lain edellyttämässä määräjassa.

Päivinä, jolloin terveydenhoitaja työskentelee kyseisessä oppilaitoksessa, hänen vastaanotolleen voi päästä ilman ajanvarausta ennalta ilmoitettuina ajankohtina. Muulloin terveydenhoitaja voi olla esimerkiksi puhelimitse tavoitettavissa. Häneen saa yhteyden myös Wilma-järjestelmällä.

Opiskelijaa on ohjattava käyttämään koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja tarpeensa mukaisesti. Terveydenhoitaja voi tarvittaessa ohjata opiskelijan lääkärille tai muiden terveyspalvelujen piiriin tai muiden ammattilaisten luokse. Siitä, tarvitseeko opiskelija koulu- tai opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tai lääkärin vai opiskeluhoollon psykologin tai kuraattori palveluita, voi asiasta konsultoida näitä ammattilaisia.

Terveydenhoitolaik mukaisesti lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelijan on sairaanhoidollisissa asioissa saatava arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Mikäli tämä ei ole mahdollista, on opiskelija ohjattava ottamaan yhteyttä terveydenhuollon muuhun toimintayksikköön, esimerkiksi terveyskeskuksen vastaanottoon. Jollei terveydenhuollon ammattihenkilö voi tehdä arviota ensimmäisen yhteydenoton aikana, on se tehtävä viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun opiskelija on ottanut yhteyden

opiskeluterveydenhuoltoon tai terveystieteiden keskukseseen. Opiskeluterveydenhuollon ulkopuolelle kuuluva kiireellinen sairaanhoito (esim. äkillinen sairastuminen tai vamma) on annettava opiskelijalle kunnan järjestämässä ympärivuorokautisessa päivystyksessä.

Opiskeluhoillon kuraattori- ja psykologipalvelut on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä keskustelemaan henkilökohtaisessa tapaamisessa joko psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä ja kiireellisessä asiassa samana tai seuraavana työpäivänä. Asian kiireellisyyden arvioi psykologi tai kuraattori yhdessä opiskelijan kanssa, ja arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi puhelimitse. Määräajat koskevat ensimmäistä henkilökohtaisessa tapaamisessa käytyä keskustelua ja asian selvittelyn alkamista, eivät tukitoimien järjestelyä tai tutkimuksia. Opiskelija voi itse hakeutua kuraattori- ja psykologipalveluihin tai tulla niihin opettajan, huoltajien tai muiden tahojen aloitteesta ja ohjauksesta.

Oppilaitoksen tai opiskeluhoillon työntekijä on velvollinen ottamaan yhteyttä opiskeluhoillon kuraattoriin tai psykologiin silloin, kun hän toteaa opiskelijalla kyseisten palvelujen tarpeen. Yhteydenotto tehdään yhdessä opiskelijan kanssa ja samalla annetaan kuraattorille tai psykologille tuen tarpeen arvioimiseen tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä opiskelijan kanssa, on hänelle annettava tieto yhteydenotosta. Opiskelijalle palvelujen käyttö on aina vapaaehtoista. Myös huoltajalle on annettava tieto yhteydenotosta, ellei opiskelija sitä kiellä huomioon ottaen hänen ikänsä ja kehitystasonsa sekä asian laatu ja opiskelijan etu.

Myös oppilaitoksen ulkopuoliset tahot, jotka ammatillisessa tehtävässään ovat saaneet tietää opiskelijan tuen tarpeesta, voivat salassapitosäännösten estämättä olla yhteydessä kuraattoriin tai psykologiin. Koulun ulkopuolelta aloite voi tulla esimerkiksi muualta terveydenhuollosta, lastensuojelusta tai opiskelijan työharjoittelun aikaisesta työpaikasta.

Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion ja lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Tarvittavista erityisruokavalioista on ilmoitettava keskuskeittiölle. Erityisruokavaliosta esitetään lääkärin/terveydenhoitajan antama todistus. Lääkityksen ilmoittamisen käytänteet:

- Sovitaan lääkityksen toteuttaja sekä tämän varahenkilö ja heidän tarvitsemansa perehdytys, lääkityksen toteutus (kuten annosmäärät ja -ajat), erityistilanteisiin varautuminen, ensiapukäytännöt sekä työnjako ja vastuut koulun toimijoiden, vanhempien ja lapsen kesken. Koulutuksesta vastaavat tahot varmistavat, että lapsen tarvitsema lääkehoito koulussa toteutuu ja lääkehoitoon osallistuvia henkilöitä on saataville koko toiminta-ajan. Yksittäisen lapsen lääkehoitoon liittyvistä asioista tehdään kirjallinen suunnitelma.

Lääkehoitoa toteutetaan myös muualla kuin sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä. Pääperiaatteena on, että toteutetaan lääkehoitoa missä ympäristössä tahansa, tulee sen perustua riittävän yksityiskohtaisesti laadittuun toiminta- tai työyksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, johon kaikkien lääkehoitoa toteuttavien tulee perehtyä. Yksittäisen lapsen lääkehoitoon liittyvistä asioista tehdään kirjallinen suunnitelma.

Vanhemmat tai 18 vuotta täyttäneet opiskelijat ilmoittavat itse kouluun, mikäli uskonnollisista syistä on välttävää tiettyjä ruoka-aineita. Kasvisruokavalioista tai muista ruoka-ainerajoitteista neuvotellaan koulun kanssa.

Vanhempien/opiskelijan vastuulla on ilmoittaa kouluun lapsensa erityisruokavaliosta myös silloin, kun muutoksia tapahtuu lievempää suuntaan eli ruokarajoituksia voidaan purkaa.

Opiskeluterveydenhuollon sairaanhoitopalvelujen järjestämistapa ja ohjaus niihin hakeutumiseksi (LUKIO)

Opiskeluterveydenhuollon palvelut on tarkoitettu lukiolaisille. Opiskelijan terveysneuvonnan on tuettava ja edistettävä itsenäistymistä, opiskelukykyä, terveellisiä elämäntapoja sekä hyvää kuntoa ja mielenterveyttä sekä ehkäistävä koulukiusaamista. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät opiskelijoiden terveyden ja opiskeluvuon edistäminen, opiskeluyhteisön- ja ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden edistäminen, terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, seksuaaliterveyttä edistävät palvelut sekä suun terveydenhuollon palvelut.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut järjestetään terveydenhuoltolain ja asetuksen 338/2011 mukaisesti. Opiskelijan on päästävä määräaikaan ja tarpeen mukaisesti terveydenhuoltoon terveydenhoitajalle sekä lääkärille.

Lääkärit ja terveydenhoitajat osallistuvat sairaanhoitopalvelujen tarjoamiseen omilla vastaanotoillaan sovituin periaattein. Palveluja voidaan järjestää ajanvarauksella tai ilman ajanvarausta. Kiireellisessä sairaanhoidossa opiskelija ohjataan hyvinvointialueen päivystysvastaanotolle. Kiireellisellä sairaanhoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen edellyttämää välitöntä arviota tai hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista. Opiskeluhoillon työntekijät tiedottavat käytännöistä lukuvuoden alkaessa.

Terveydenhoitajan palvelut koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että päivinä, jolloin terveydenhoitaja työskentelee kyseisessä oppilaitoksessa, hänen vastaanotolleen voi päästä ilman ajanvarausta ennalta ilmoitettuina ajankohtina. Muulloin terveydenhoitaja voi olla esimerkiksi puhelimella tavoitettavissa.

Opiskelijaa on ohjattava käyttämään koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja tarpeensa mukaisesti. Esimerkiksi huolen syntyessä opiskelijan terveydestä, mukaan lukien mielenterveys, hänet ohjataan terveydenhoitajan vastaanotolle. Terveydenhoitaja voi tarvittaessa ohjata opiskelijan lääkärille tai muiden terveyspalvelujen piiriin tai muiden ammattilaisten luokse. Siitä, tarvitseeko opiskelija koulu- tai opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tai lääkärin vai opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin palveluita, voi asiasta konsultoida näitä ammattilaisia.

Terveydenhuoltolain mukaisesti lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelijan on sairaanhoidollisissa asioissa saatava arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Mikäli tämä ei ole mahdollista, on opiskelija ohjattava ottamaan yhteyttä terveydenhuollon muuhun toimintayksikköön, esimerkiksi terveyskeskuksen vastaanottoon. Jollei terveydenhuollon ammattihenkilö voi tehdä arviota ensimmäisen yhteydenoton aikana, on se tehtävä viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun opiskelija on ottanut yhteyden opiskeluterveydenhuoltoon tai terveyskeskukseen. Opiskeluterveydenhuollon ulkopuolelle kuuluva kiireellinen sairaanhoito (esim. äkillinen sairastuminen tai vamma) on annettava opiskelijalle kunnan järjestämässä ympärivuorokautisessa päivystyksessä.

Seuranta ja arviointi

Suunnitelmat opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus. Turvallisuuden varmistaminen edellyttää opetuksen järjestäjältä suunnitelmallista toimintakulttuurin kehittämistä, yhteistä valmistelua ja yhteisten toimintatapojen luomista koulujen kanssa. Opetuksen järjestäjä perehdyttää henkilöstönsä ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaiset toimintatapoihin erilaisissa ongelmatilanteissa sekä huolehtii tiedottamisesta ja suunnitelmien päivityksestä.

Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan erikseen toimenpiteet väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi, niiden esiintyvyyden seuraamiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumiseksi sekä jälkiseurannan edellyttämät käytänteet.

Suunnitelmassa kuvataan opettajan tai rehtorin velvoite ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Lisäksi kuvataan toimintatavat tukea tarvitsevan oppilaan (teon kohde ja tekijä) ohjaamiseksi opiskeluhoitopalveluihin. Kuvaus yhteistyöstä huoltajien kanssa sekä viranomaisyhteistyö ml. toimintatavat koskien ilmoitusvelvollisuutta sosiaalitoimeen ja/tai poliisille ovat osa suunnitelmia.

Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmaan sisältyy kriisisuunnitelma, jossa kuvataan toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Suunnitelmassa kuvataan kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat kriisitilanteissa sekä toimintavalmiuksien harjoittelu. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan tämän

kokonaisuuden johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako. Suunnitelmassa kuvataan sisäisen ja ulkoisen viestinnän sekä opetuksen järjestäjän ja koulun välisen tiedottamisen periaatteet. Suunnitelma valmistellaan yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden tarvittavien viranomaisten kanssa ottaen huomioon muut uhka-, vaara ja kriisitilanteita koskevat ohjeistukset sekä psykososiaalisen tuen järjestämisen periaatteet.

Lisäksi lukiolta löytyvät seuraavat ohjeet ja toimenpideohjelmat:

- Lappajärven yhteiskoulun ja Lappajärven geolukion toimintamalli päihdeasioissa
- Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Lappajärven lukion ohjaussuunnitelma
- Lukio-opiskeluohje
- Järjestyssäännöt

Opiskeluhoitosuunnitelman toteutumisen arviointi

Opetuksen järjestäjän on seurattava opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista kouluissa ja tarkistettava sitä tarvittaessa. Seurannasta vastaa opiskeluhoiton ohjausryhmä. Opiskeluhoitosuunnitelma on luontevaa tarkastella vuosisuunnitelman yhteydessä.

Opetuksen järjestäjäkohtaiset opiskeluhoitosuunnitelmat toimitetaan hyvinvointialueelle valtuustokausittain. Alueellinen opiskeluhoiton yhteistyöryhmä valmistelee niiden pohjalta alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman, joka liitetään alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi

- seurannasta vastuussa oleva taho koulussa (rehtori ja yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä)
- seurattavat asiat ja käytettävät menetelmät tietojen kokoamiseksi (kouluterveyskyselyt, TEA-viisari ja geolukion omalukiopedagogiikka-kysely)
- seurannan aikataulu (kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi maaliskuussa, oppilaitoskohtaiset tulokset siitä noin vuoden päästä; lukion oma lukiopedagogiikka-kysely tehdään joka tammikuu ja käsitellään kevätlukukauden aikana)
- seurantatietojen käsittely ja hyödyntäminen koulun opiskeluhoiton kehittämisessä sekä keskeisistä tuloksista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille
 - o kouluterveyskyselyn sekä TEA-viisarin käsittelee hyvinvointialue sen jälkeen kun se on käyty läpi lukiolla niin henkilökunnan kuin opiskelijoidenkin kanssa
 - o lukion oma lukiopedagogiikka-kyselyn käsittelee lukio
 - o Tuloksista tiedotetaan huoltajia ja tarvittavia yhteistyötahoja; osa yhteistyötahoista on mukana jo tulosten tarkastelussa ja arvioinnissa (mm. koulukuraattori ja opiskeluterveydenhoitaja)

Tämä opiskeluhoitosuunnitelma on päivitetty 31.8.2023; käsitelty lukion opettajainkokouksessa 31.8.2023. Uusin päivitys, joka koskee poissaolo- ja sairauspoissaolojen käytänteitä ja toimintamalleja, on hyväksytty hyvvk 22.5.2024 § 29.

Kriisisuunnitelma on päivitetty syksyllä 2023 (löytyy yhteiskoulun pedanetissä)

Kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa ehkäisevä suunnitelma on päivitetty (uusi päivitys syksyllä 2023); nykyinen versio yhteiskoulun pedanetissä)

Tämä suunnitelma ja siihen liittyvät liitteet on käyty yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä/ opiskeluhoiton ohjausryhmässä (LANUPE-ohjausryhmä) 22.8.2023 / 12.10.2023